

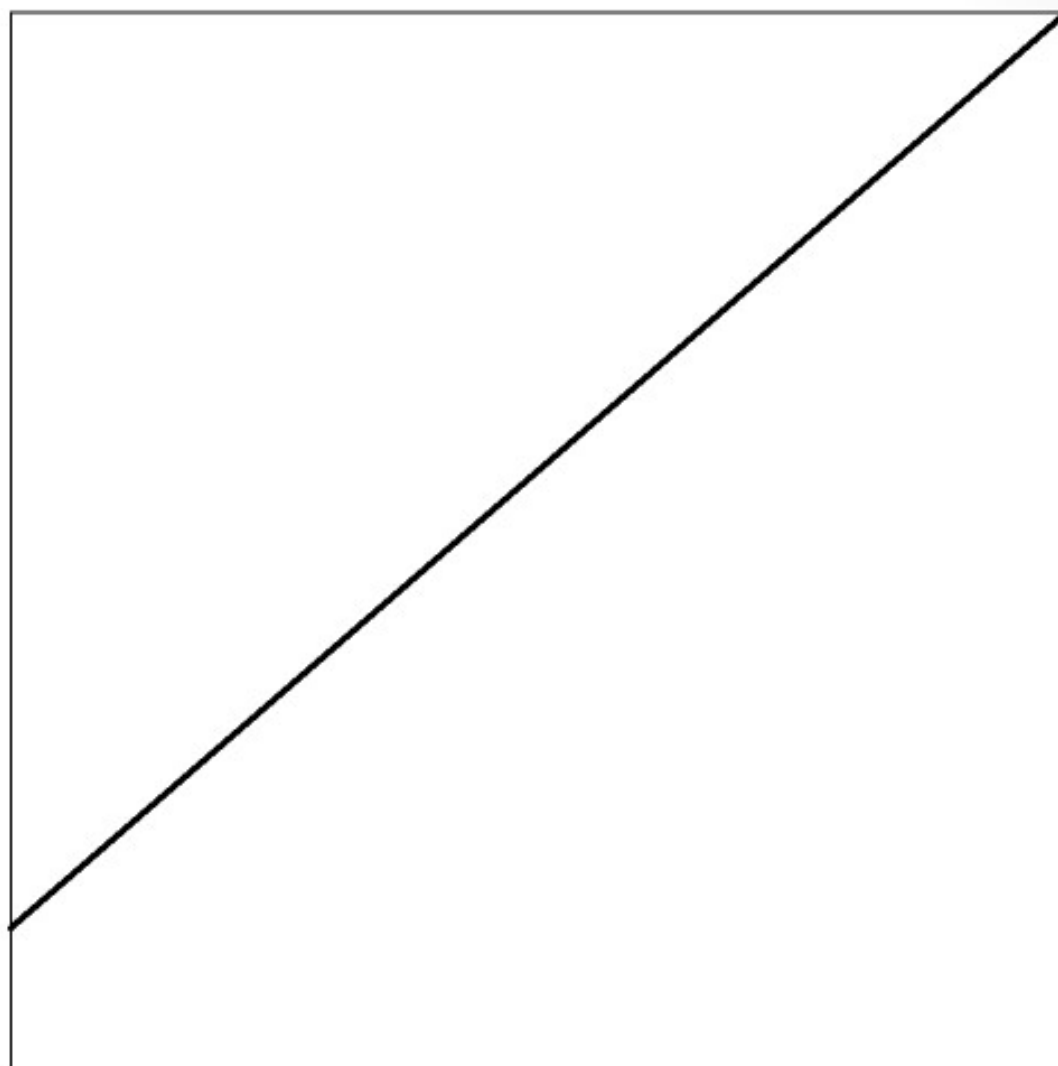
UČENJE ODRASLIH – TEORETIČNI OKVIR

Prim. doc. dr. Ksenija Tušek Bunc, dr.med.
Prim. Izr. prof. dr. Marija Petek Šter

UČENJE ODRASLIH

- **Pedagogika in andragogika**
- **Kako se odrasli učijo**
- **Ovire za učenje**
- **Učenje učiteljev**

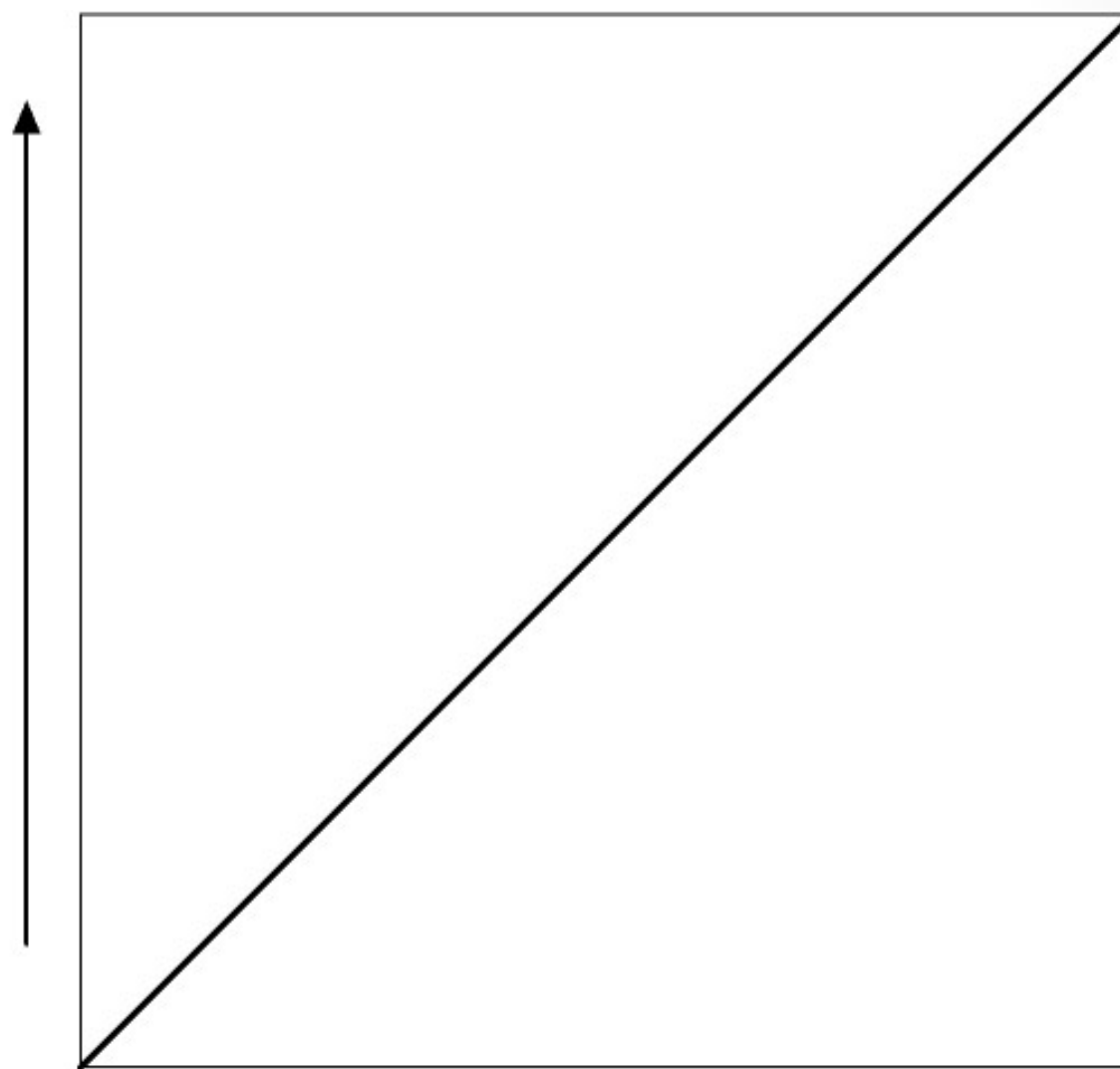
PRILAGOJENO UČITELJU

PRILAGOJENO UČENCU

USMERJENO K UČITELJU

otrok

odrasel

PRILAGOJENO UČENCU

LASTNOSTI ODRASLIH (ZRELIH) UČENCEV

- že imajo lastne izkušnje, stalni razvoj
- svojske izkušnje in vrednote
- imajo točno določene cilje
- jasna pričakovanja od izobraževalnega procesa
- različne osebne interese
- različne načine učenja

(Brookfield)

UČENJE BI MORALO:

- Ustvariti razmišljujočega in ambicioznega zdravnika.
- Biti zasnovano na realnih okoliščinah.
- Podprto s strani mentorja
- Biti zasnovano na skrbnem razmišljanju o okoliščinah dejanske prakse
- Realizirano v umirjeni sredini
- Biti prilagojeno učencem na različnih stopnjah in na različne načine
- Aktivno vključiti učence na vseh nivojih

(JCPTGP/RCGP 2002)

POUČEVANJE ODRASLIH JE NAJBOLJŠE KADAR

- Usmerjeno v posameznika
- Temelječe na predhodnih izkušnjah
- Zasnovano na potrebah
- Temelji na konkretnih problemih

(Knowles)

USMERJENO V POSAMEZNIKA

- **odrasla oseba**
- **posameznik**
- **neodvisen**
- **aktiven**
- **razmišljajoči**

ZASNOVANO NA IZKUŠNJA

- **Pretekle pridobljene izkušnje**
- **Trenutne/aktualne izkušnje**
- **Premišljanje- komentarji**
- **Povezovanje**

PRAKTIČNO

- **TEMELJI NA POTREBAH**
 - zdaj in tukaj
 - dejansko
 - aktivno
- **TEMELJI NA KONKRETNIH PROBLEMIH**
 - kontekstualno
 - stvarno in praktično

OBRAZEC UČENJA ODRASLIH

OVIRE ZA UČENJE

- **Življenjske okoliščine**
- **Položaj na edukativni lestvici**
- **Slog učenja**
- **Očitni primanjkljaj stvarnih dejstev**
- **Potreba po pomoči**

Človekove potrebe (Maslow)

Potreba po dokazovanju

Potreba po spoštovanju
/ugledu/

Potreba po pripadnosti

Potreba po varnosti

Fiziološke potrebe

Edukacijski imperativi (Neighbour)

Samostojnost

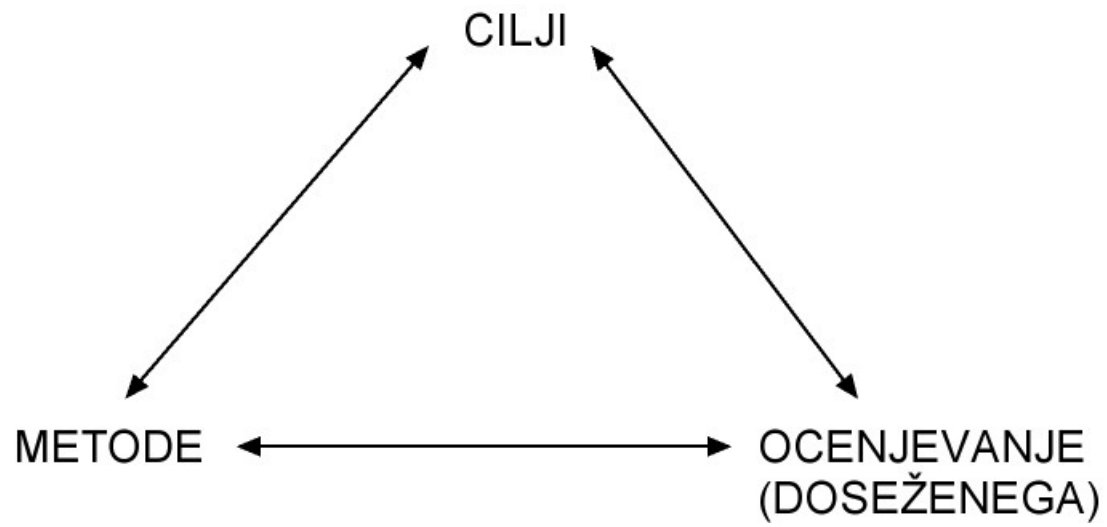
Samospoštovanje

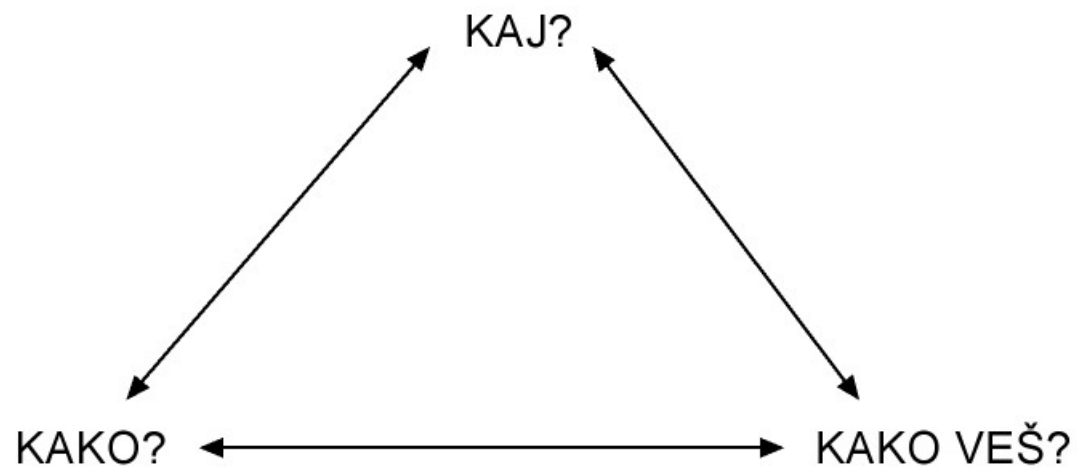
Prepoznavanje

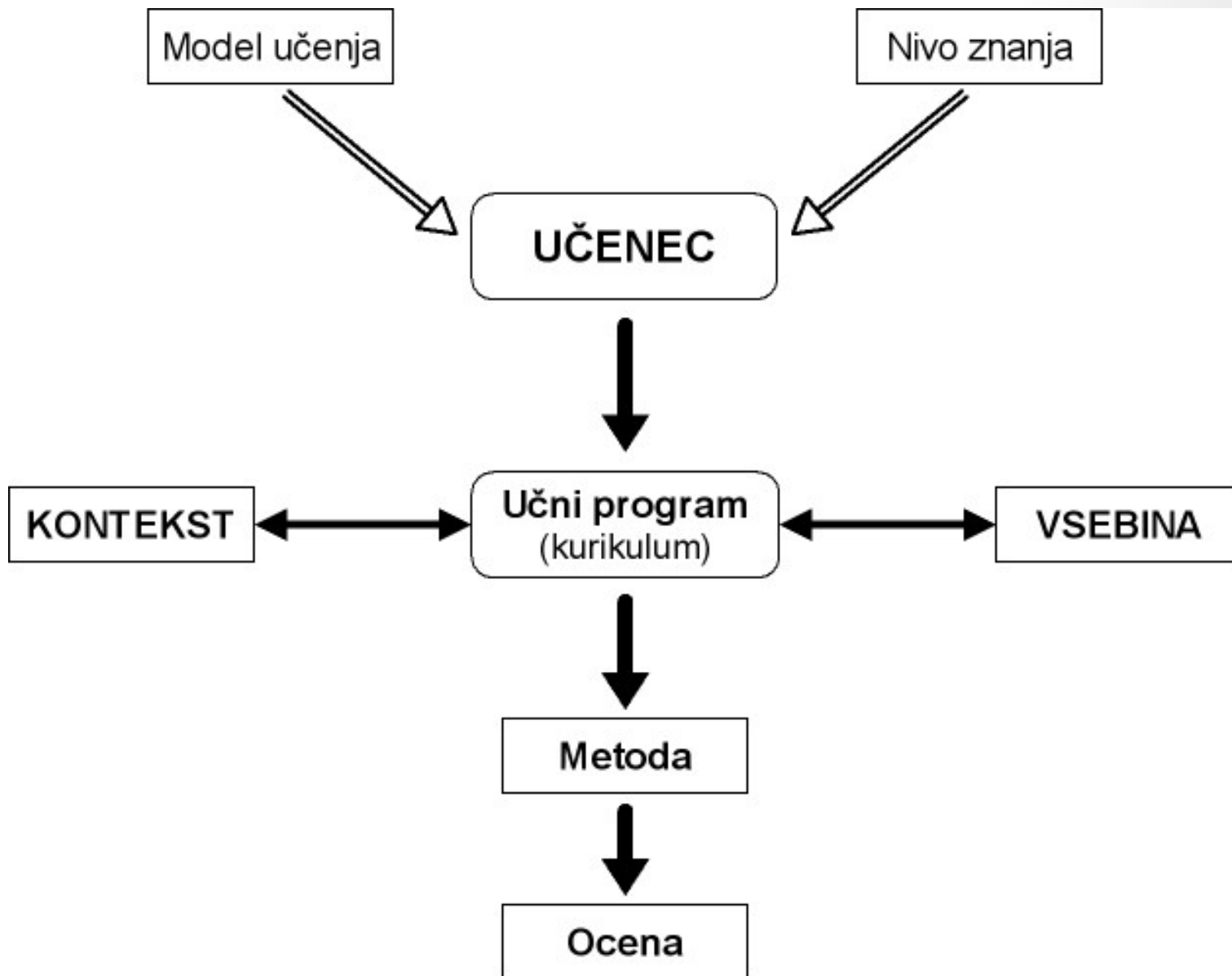
Zaupanje

Varnost

Obstoj

NAČELA AKTIVNEGA UČENJA

Cilji

- Pomembnost
- Povezanost z osebnim načrtom učenja
- Razmišljanje-komentarji

Metode

- angažiranost
- so-odločanja
- komentarji

Ocenjevanje

- evaluacija
- refleksija (komentarji)

Kaj učimo?

Učne cilje razdelimo na:

- Znanja
- Veščine
- Stališča

Katere metode učenja so v praksi uspešne?

Trije komplementarni pristopi maksimalizirajo učenje:

- Učenje, ki temelji na izkušnjah**
- Učenje, ki temelji na konkretnih problemih iz prakse**
- Ustrezne didaktične metode**

Kako in kje se učimo

- **Udeležba na izobraževalnih dogodkih:**
 - Srečanja (predavanja)
 - Delavnice oz. “šole”
 - Tečaji
- **Spletno učenje** – Medscape, E-medicina
- **Samostojne oblike učenja** (študij literature..)
- **Učenje v timu** (v ambulanti, ob pacientov, z opazovanjem kolegov, učenje od ostalih članov tima...)

Frontalne oblike učenja

- Simpoziji (predavanja)
- Delavnice
- Okrogle mize...

- **Individualno učenje:**

- Branje literature
- Priprava predavanja
- Poročilo o bolniku ali družini
- Analiza dogodka
- Priprava članka
- Izdelava navodila, uporabnih v ambulanti (navodila za paciente, smernice, protokoli)

- **Ostale metode :**

- Igranje vlog (učenje sporazumevanja)
- Video (učenje sporazumevanja)
- Pogovor v mali skupini (npr. Balintove skupine – oblikovanje stališč)
- Krožki kakovosti
- Obiski ustanov, ambulant, kolegov, specialističnih ordinacij

Primerjava metod učenja

METODA	PREDAVA NJE	SEMINAR	PBL	MENTOR SKUPINA	MENTOR 1 NA 1
Učinkovitost (število učencev)	Velika	Srednja	Nizka	Nizka	Zelo nizka
Aktivno učenje	Nizko	Različno	Visoko	Srednje visoko	Zelo visoko
Povratna informacija (Feedback)	Nizka	Srednja	Visoka	Srednje visoka	Zelo visoka
Vpliv na vsakodnevno prakso	Nizek	Nizek	Srednji	Visok	Zelo visok

Kako bom vedel, da sem zastavljene cilje res dosegel?

učenje

ocenjevanje

- **Ocenjevanje** naredi učenje bolj **učinkovito**
- Smisel ocenjevanja: **ni nujno, da je kriterij opravi/ni opravi!**
- Ocenjevanje – koristna povratna informacija za učenca

Kako preverimo, da smo dosegli zastavljene cilje?

- Metode ocenjevanja:
 - Sprotno (formativno)
 - Končno (sumativno)

Kdo lahko uči v družinski medicini?

- Poučuje lahko vsak, ki ima strokovno znanje in želi prenesti znanje na druge!
- Ali strokovnost zagotavlja kakovost učenja?
- Od strokovnjaka do učitelja je dolga pot**
- Učitelj je kot človek sposoben prenesti svoje znanje drugim ljudem, tako da lahko to znanje osvojijo

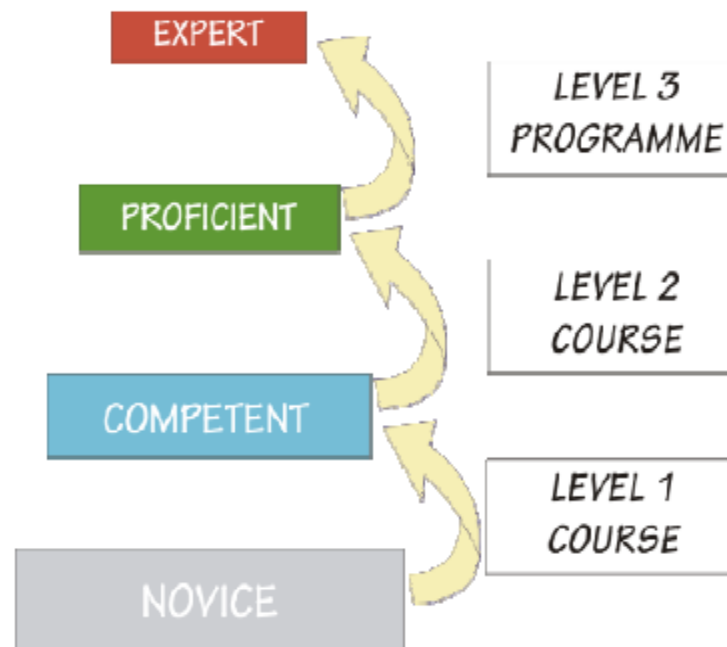
Učenje učiteljev

Pogoji za dobre učitelje

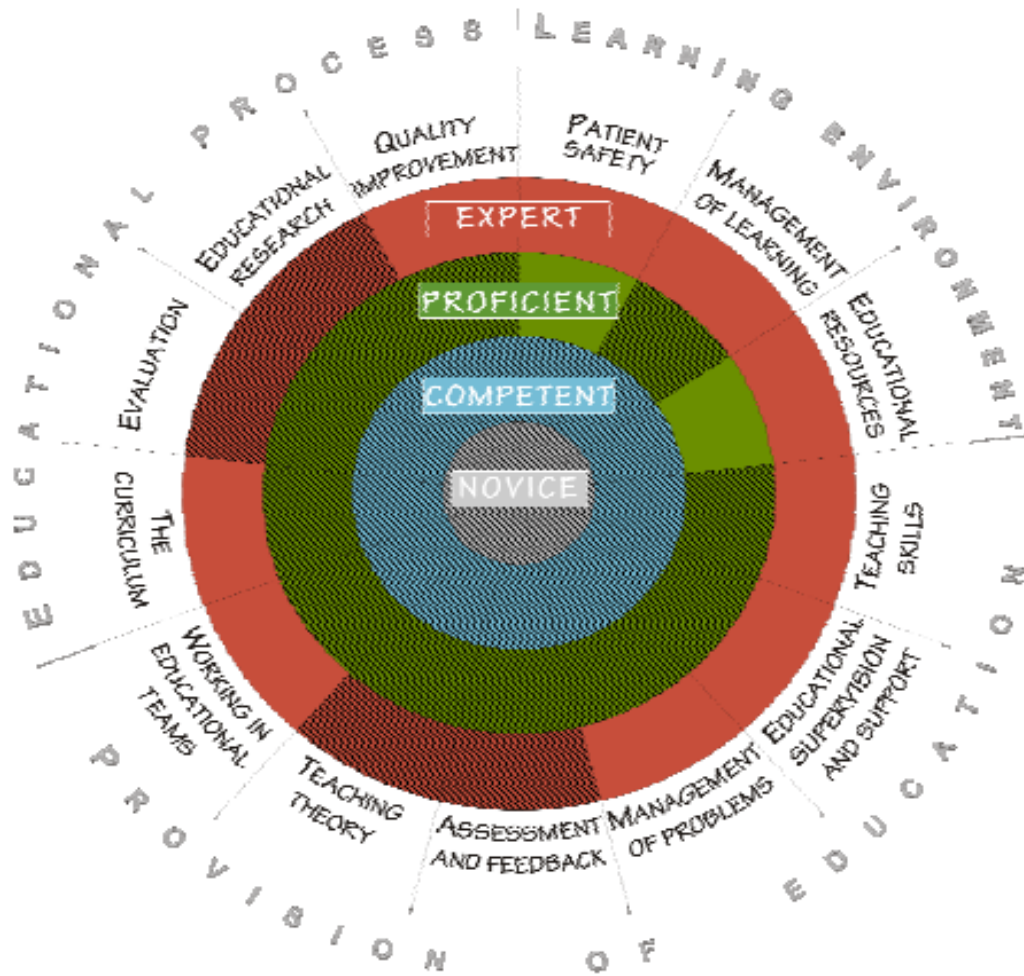
- Leta zdravniškega staža**
- Profesionalne kvalifikacije**
- Aktivno sodelovanje v CME**
- Aktivno zagotavljanje kakovosti**
- Raziskovalno delo**

Učenje učiteljev

Figure 5. Course facilitating expertise development

Učenje učiteljev v družinski medicini – od začetnika do eksperta

Kaj pri nas učimo učitelje

- Delavnica za „nove mentorje“
- Mednarodni tečaj EURACT za učitelje v družinski medicini
- Učne delavnice za mentorje
- Seminar za glavne mentorje mentorje